

КОРУПЦІЯ В УКРАЇНІ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЇЇ ПРОТИДІЇ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Боротьба з корупцією в Україні та аналіз міжнародного досвіду щодо її протидії.

Ключові слова: корупція, боротьба з корупцією, Україна, Румунія, Бельгія, Німеччина.

Abstract

The fight against corruption in Ukraine and analysis of international experience to counter it.

Keywords: corruption, fight against corruption, Ukraine, Romania, Belgium, Germany.

Однією із головних проблем українського суспільства є корупція. Україна на міжнародному рівні має репутацію надзвичайно корумпованої країни. Згідно з Індексом сприйняття корупції міжнародної організації “Transparency International” Україна знаходиться поруч з країнами, які вважаються в Європі найбільш корумпованими.

Щодо оцінки корупції самим суспільством, то більше половини населення України (51,1% опитаних) ставляться до корупції як до ринкового механізму прискорення вирішення власних проблем і вважають таку поведінку виправданою. Тому корупція в Україні стала «соціальною звичкою», ставлення до неї не є однозначно негативним. Дослідженням встановлено, що лише близько 36% населення України готове протистояти корупції, а понад 60% – бере активну участь у корупційних правопорушеннях. Цей досвід формує толерантне ставлення українців до корупції, що зумовлює несприятливе середовище для боротьби із нею [1].

Корупція – це складне соціальне явище, що негативно впливає на всі аспекти політичного і соціально-економічного розвитку суспільства та держави.

Відомо, що корупція завжди зростає, коли країна знаходиться на стадії трансформації. Оскільки Україна проходить не просто стадію демократизації державного устрою, а здійснює докорінну трансформацію економічного і політичного устрою, правової і соціальної систем, то зростання рівня корупції є об'єктивною обумовленим фактором [2].

Корупція притаманна будь-якій державі та суспільству. Але слід звернути увагу на досвід тих країн, яким вдається ефективно боротися з цим негативним явищем. Це країни, яким вдалося створити ефективний механізм протидії корупційним проявам (зокрема Фінляндія, Сінгапур, Німеччина, Данія, Бельгія, Румунія та ін.).

В Румунії на рівні держави було сформована позиція, що корупція являє собою загрозу національній безпеці держави.

Якщо чиновник не може пояснити джерело походження коштів, його майно конфіскується.

Під прицілом Антикорупційного центру знаходяться і представники великого бізнесу. Деякі з них вже були засуджені за порушення закону про корупцію. Таким чином, в Румунії непідсудних людей не залишилося. А прокурори Антикорупційного центру в своїх діях абсолютно незалежні.

Сума відшкодованого збитку за корупційні дії 2016 року збільшилася на 72% або 667 млн євро. У корупційних справах судами прийнято рішення про конфіскацію 227 млн євро.

За результатами минулого року за корупцію на лаву підсудних потрапили 1280 обвинувачених, серед них: 3 міністри, один голова Палати депутатів, 6 сенаторів, 11 депутатів, 16 суддів, 17 адвокатів, 47 мерів, 21 керівник великих компаній, 91 поліцейський.

На підставі поданих справ судами прийняті рішення, в результаті яких були засуджені 880 обвинувачених, серед них: 1 евро парламентар, 1 міністр, 1 сенатор і 7 депутатів, 9 суддів.

В той же час була завершена одна з найгучніших корупційних справ - притягнення брата колишнього Президента Румунії Траяна Басеску до відповідальності і засудження на 4 роки за шантаж і отримання незаконної вигоди.

В результаті - з найбільш корумпованої європейської країни Румунія змогла стати європейським лідером у боротьбі з корупцією [3].

У Бельгії у галузі боротьби з корупцією була встановлена кримінальна відповідальність за корупційні діяння та водночас подбали про попередження корупції. Ця проблема була відображена в межах реформи COPERNIC (модернізація державного управління).

В Німеччині за основу боротьби з корупцією покладено завдання знищення фінансової бази злочинних угруповань, тобто, конфіскація майна і створення правової бази для унеможливлення “відмивання брудних” грошей [4].

Аналіз міжнародного досвіду щодо протидії та запобіганню корупції дозволяє сформулювати уявлення про основи передової національної антикорупційної стратегії, розвиток якої необхідний у сьогоденній Україні: сильна політична воля вищого керівництва держави до боротьби з корупцією і сформована на її основі єдина державна політика в галузі боротьби з корупцією, яка б включала комплекс заходів державного, політичного, економічного, соціального і правового характеру; організований соціальний контроль з боку громадянського суспільства за всією системою державного адміністрування і забезпечена можливість порушення в цих рамках кримінального переслідування правопорушників; незалежність судової влади; жорстка підзвітність осіб, які наділені владними повноваженнями, перед реально незалежним органом, що здійснює моніторинг чистоти діяльності державних службовців, а також наділений повноваженнями по притягненню до відповідальності посадовців незалежно від їх місця в ієрархічній структурі влади.

Україна зможе досягти успіху, якщо боротьба з корупцією буде проводитися постійно на всіх її рівнях, та на це будуть спрямовані всі сили як влади, так і суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Добросочности в Украине всего 24 % // Еженедельник 2000 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : 2000.net.ua/2000/derzhava/ekspertiza/70867.
2. Книш В.Г. Корупція як основна проблема сучасності [Електронний ресурс] / В.Г.Книш – Режим доступу: <http://lr-pl.gov.ua/index.php/novyny/567-koruptsiia-ia-k-osnovna-problema-suchasnosti>.
3. Єжель О. Як перемогти корупцію: “секрети” країн світу [Електронний ресурс] – 2017. – Режим доступу: – <https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:KgXHU9hmRtYJ:https://news.finance.ua/ua/news/-/396810/yak-peremogty-koruptsiyu-sekretu-krayin-svitu+&cd=21&hl=en&ct=clnk&gl=ua>
4. Чубенко І. Зарубіжний досвід боротьби з корупцією в органах виконавчої влади // Вісник державної служби України. — 2003. — № 1.

Бондаренко Ірина Олексіївна – студентка групи УБ-15б, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: fm.ub15b.bondarenko@gmail.com.

Бондаренко Олександр Володимирович - студент групи УБ-15б, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: fm.ub15b.bondarenko1@gmail.com.

Науковий керівник: **Корнієнко Валерій Олександрович** – кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, академік Української академії політичних наук, м.Вінниця.

Iryna Bondarenko – student of UB-15b group, faculty of management and informational security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.

Oleksandr Bondarenko – student of UB-15b group, faculty of management and informational security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.

Supervisor: **Valeri Kornienko** – Ph.D., Doctor of Political Sciences, professor, head of social and political sciences, academician of the Ukrainian Academy of Political Science, the city of Vinnytsia.

